

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԷ

ԳԱՒԱՌԱՅ ՀԱՄԱՐ

52 րէտր 2 1/2 Մեծիս

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ

Չազմանքիւր 3ակորեան խան Թիւ 15

Ճամբու ծախքը չվնասուած նամակ չընդունվիր

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԷ

ՊՕԼՈՆՑ

52 րէտր 2 Մեծիս

ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ

Չազմանքիւր 3ակորեան խան Թիւ 15.

Դուրսէն եկած ձեռագիրները եւ չեն տրվիր

Տ Ա Ր Ե Դ Ա Ր Ձ

Ազգ. Սահմանադրութեան տասնևվեցերորդ Տարեդարձը խիստ շքեղ կերպով կատարվեցաւ անցեալ Կիրակի Ազգ. Հիւանդանոցին ընդդէմ պարտէզին մէջ:

Հանդիսին ներկայ գտնվող ժողովուրդը, որուն թիւն ըստ ոմանց երեսուն հազար է, ըստ ոմանց չորս հազար և ըստ ոմանց քսան հազար, ատենաբանութիւններ և ազգային երգեր մտիկ ընելով նոյն օրն անմեղ զուարճութեամբ անցուցին:

Շողեկաւքին նոյն աւուր հասոյթը ըստ ոմանց հարիւր յիսուն հազար զուրուշի հասեր է և ըստ ոմանց քսան հազար զուրուշի:

Ազգ. լրագիրք ժողովրդեան թուոյն ու շոգեկաւքին հասոյթին վրայ թէպէտև համաձայն չեն, բայց ամենքն միաբան են խոստովանելու թէ հանդէսն կանոնաւոր և փառաւոր կերպով կատարված է:

Մեր ուղածն ալ այս է:

ՇԱԲԱՐՆ ՈՒ ԺՈՂՈՎՐ

Կուղես հաւատ, կուղես մի հաւատար, ես կը պնդեմ որ մեր լրագիրները տղայոց կը նմանին:

Օր մը չորս հինգ տղայ պարտոյնելու տան:

Ատոնցմէ մին պարտէզի մը կամ փողոցի մը մէջ շաքարավաճառ մը տեսնելուն պէս եթէ համարձակի ըսել թէ՝ շաքար կուղեմ, անմիջապէս իր միւս ընկերներն ալ իրարու ետեւէ պիտի ըսեն:

— Ես ալ կուղեմ:

— Ինձի ալ տուէք:

— Ես աս տեսակէն կուղեմ:

— Ես ասկից կուղեմ:

Մեր լրագիրներուն մէջ ամենէն մեծ տղան Սթանպուլն է:

Սթանպուլն օր մը չգլխտմ ուր Սահմանադրութիւն մը տեսնելով պօռաց:

— Սահմանադրութիւն կուղեմ:

Ասոր ետեւէն սկսան գրեթէ իւր բոլոր ընկերները պօռալ:

— Ես ալ կուղեմ:

— Ինձի ալ տուէք:

— Ես աս կերպով կուղեմ պօռաց Պասիրէթը:

— Ես անկից չեմ ուղեր, անիկա թող քեզի ըլլայ աղաղակեց Նորագիր:

— Ես ասանկ կուղեմ ըսաւ Սապահ:

— Ես անանկ կուղեմ դուքեց վաքըթ:

— Կտոր մ'ալ ինձի տուէք ըսաւ ուրիշ մը:

Ինչպէս յայտնի կերեալ, ոչ միայն ուղերջին, այլ իւրաքանչիւրն ճաշակին համեմատ ուղերջին:

Ուղերջին առանց գլխտմալու սակայն թէ տղայ մը շատ անգամ անկարելի բաներ կուղէ, առանց գլխտմալու թէ տղա մը ամեն ուղածը չտրվիր:

Տղայոց այս ուղածին շահաւոր կամ վնասակար ըլլալուն վրայ առանց կարծիք յայտնելու, կըսենք թէ՝ տղայք սպասելու են սա վստահութեամբ որ, ինչ որ կարելի է կը տրվի իրենց:

Մեր տղայք ոչ թէ միայն այս չըրին, այլ աքարը չտեսած՝ ես անկից կուղեմ, դուն

ասկից կուղեսի վիճաբանութեամբ ստիպեցին տպագրական տեսչութիւնն իրենց յայտարարել որ խելօք նստին ու եփվելու վրայ եղող բանին վիճաբանութեամբ չմտնան:

Այս յայտարարութեան վրայ տղայք լեզունին քաշեցին, և հիմայ խաղաղութիւնը կը տիրէ լրագրաց մէջ. ոչ միայն խաղաղութիւն այլ նաեւ ճշմարտութիւն — այս մասին միայն — որովհետեւ քանի մը շաբաթէ ի վեր լրագրութեան հորիզոնը գիտաւոր սուտերով զարդարված էր:

Սպասենք ուրեմն, տեսնենք տրվելիք բանն ու վերջը կարծիք յայտնենք:

ԱԿՆԱՎԱՃԱՌՆԵՐ ԿՆԻԿՆԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՅԻՔ

Ըսել չեմ ուղեր թէ միւս մարդիկ կնիկներէ չզոռչանան, բայց պատմելիքս ակնավաճառներու վերաբերեալ ըլլալուն համար անոնց ուշադրութիւնը հրաւիրեցի: Ահաւասիկ դէպքը որ Բարիդի մէջ տեղի ունեցած է:

Աղէկ հագված կնիկան մէկը օր մը կենէ բժիշկի մը տունը կերթայ:

— Ի՞նչ կ'ուղէք, տիկին, կը հարցնէ բժիշկը:

— Տղայ մը ունիմ որ քանի մ'օրէ ի վեր հիւանդ է:

— Ի՞նչ է հիւանդութիւնը:

— Խեղադարութիւն եկած է վրան:

— Ինչէն հասկցար խեղադարութիւն եկած ըլլալը:

— Սրկէց հասկցայ որ, երած տեղը կամ ագամանքներս տուր, կամ երսուն հազար փրանքս տուր կըսէկոր:

— Անգամ մը բեր տեսնեմ զինքը:

— Շատ աղէկ:

Տիկինը բժիշկին տունէն ելնելուն պէս ակնավաճառի մը խանութը կառնէ շունչը:

— Հրամայե՛ք, տիկին, կըսէ ակնավաճառն:

— Քանի մը բաներ կուղեմ ծախու առնել:

— Շատ աղէկ:

Ակնավաճառն տիկնոջ ուղած բաներն կը հանէ, կը հաւնեցունէ և սակարկութիւն ընելով երսուն հազար փրանքի գոհարեղէն կը ծախէ:

Տիկինը գոհարեղէններն առնելով կըսէ ակնավաճառին որ հետը դայ այս անուն բժիշկին տունը և ստակն հոն առնէ:

Ակնավաճառը կը հաւանի, երկուքը մէկէն բժիշկին տունը կերթան:

Տիկինը ակնավաճառն բժիշկին ներկայացունելուն պէս սենեակէն և ետքն ալ տունէն դուրս կենէ կծիկը կը դնէ:

— Նստէ տղաս նստէ կըսէ բժիշկը:

— Շատ աղէկ:

— Ի՞նչ կը դասկոր:

— Բան մ'ալ չեմ գիտար կոր:

— Ախորժակդ ի՞նչպէս է:

— Շատ աղէկ կուտեմ կոր, բայց դուք զիս հիւանդ կարծեցիք:

— Ինչո՞ւ հիւանդ պիտի կարծեմ տղաս, մի խռովիր, հանդարտ կեցիր: Վրադ տաքութիւն մը կուգայ երբեմն:

— Ատանկ խօսքերու պատասխան տալու

ժամանակ չունիմ, երսուն հազար փրանքս տուր կերթամ:

— Աղջկան մը սաստիկ սէր տուած էիր:

— Ի՞նչ կըսէք, երսուն հազար փրանքս տուր կերթամ սենեակը դործ ունիմ:

— Աղջիկը քու սէրդ մերժեց:

— Կատակի տեսն չէ, ձգէ Աստուածդ սիրես, երսուն հազար փրանքս տուր կերթամ, կամ գոհարեղէններս ինձի դարձուր:

— Խեղճ տղայ, այդ աղջկան համար երսուն հազար փրանքէ՛ ելար, ուրիշ բան մը չտուիր իրեն:

— Ի՞նչ կըսէք կոր, հետս կը դըռնո՞ւք, երսուն հազար փրանքս կուղեմ ես, կամ հիմայ դըքզ կը խղդեմ:

— Թշուառ տղայ, ուսկից ալ այս հիւանդութիւնը վատկած ես:

— Ի՞նչ կըսէք, կնիկան մէկը մեր սենեակն եկաւ, երսուն հազար փրանքի գոհարեղէն առաւ և քու անունդ տալով ըսաւ թէ՝ հետս եկուր որ ստակն անկից առնես. ստակները կուտա՞ք չէ՞ն՝ ընելիքս ընեմ:

Բժիշկը կամաց կամաց կսկի հաւատալ որ դողութեան մը անմեղ միջնորդն է եղեր. ակնավաճառն ալ կը հասկնայ որ բժիշկը յանցանք չունի տունէն դուրս կ'ենէ դողուհին փնտռել տալու համար:

Թող այս դէպքը կարգացողներն աղէկ համոզվին որ կանանց խօսքին հաւատալու չէ:

ԵՐԿՈՒ ՎԱՐԴԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ՏԵՍԵՎՅՈՒԹԻՒՆԸ

— Խիկար, ինչո՞ւ կը խնդաս:

— Անոր համար կը խնդամ որ առջի օրը վարժարանի մը մէջ կը գտնվէի, ակնոցաւոր վարդապետ մը եկաւ և հոն գտնվող ուրիշ վարդապետի մը քով դնաց:

— Ասոր մէջ խնդալու ի՞նչ կայ, երկու վարդապետ իրարու հետ չէն կրնար տեսնվիլ:

— Նոր եկողին ձեռքը թուղթ մը կար, վրան նայելով հասկցայ որ Կրօն ժողովին համար ընտրելի կը պատրաստեցիր:

— Հոս ալ խնդալու բան չկայ:

— Երկուքն սկսան խօսիլ. մին հարցուց — Խրիմեանի անունը զնե՞ս պիտի. — Բաւ լիցի, ըսաւ միւսը, ըլլալու բան է:

— Հոս ալ խնդալու բան չկայ:

— Սրուանձտեանցին անունն ալ չգրես ա՛.

— Խեղճ եմ որ դըրեմ, պատասխանեց միւսը:

— Հոս ալ խնդալու բան չկայ:

— Չերինը զնե՞մ հարցուց նոր եկողը. — Մերինը ո՞վ է. — Հիւնքեարպէյէնտեանը. —

Աստուած չընէ, ատիկայ չըլլար:

— Հոս ալ խնդալու բան չկայ:

— Բայց և այնպէս այս անձինք ընտրելաց ցուցակին մէջ գտնվելու էին:

— Հոս ալ խնդալու բան չկայ:

— Խնդալու բան չկայ նե՛. մնար բարով:

— Հոս ալ խնդալու բան չկայ:

— Ե՛րբ խնդալու բան կըլլար:

— Այն ատեն խնդալու բան կըլլար երբ այն երկու վարդապետներն իր յիշած կրօնաւորները ընտրելու առաջարկէին:

ՊԱՐՏԱՏԵՐ ԿԵՆ ԽԱՂՅԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

Մեր բարեկամներէն մին՝ որ շատ պարտքեր ունենալու պատիւն ունի, և ամեն փողոցը դառնալուն պարտատէրի մը հանդիպելու բախտն ունի, պարտք ունեցողներուն ծառայութիւն մը ընելու համար հետեւեալ դիւրին միջոցները հաղորդած է մեզ խնդրելով որ հրատարակենք զանոնք ։

Ա. Երբ պարտատէրդ առաջին անգամ կուգայ ստակն ուղելու կը պատասխանես իրեն թէ՛ դալ շաբթու չորեքշաբթի օրը դայ ուստակն առնէ ։

Բ. Երբ չորեքշաբթի օրը դայ ստակն ուղելու, սենեակէն ներս մտնելուն պէս զինքը կը դիմաւորես, սուրճ մը կը հրամայես, և վերջը կըսես. ներեցէ՛ք ձեզի մինչև հոս բերելու ձանձրութիւն տուած ըլլալու համար, այսօր քանի մը տեղերէ ստակ պիտի դար, անոր կըսպասեմ կոր. եթէ գործ ունիք, գացէ՛ք. ստակ բերէն նէ՛ կամ ես կը բերեմ կամ մէկուն հետ կը խրկեմ ։

Գ. Երբ երրորդ օրը նորէն դայ ստակն ուղելու. զարմացմամբ մը իրեն կըսես. տղան չբերաւ ձեզի, այ թշուառական կարծեմ սխալմամբ ուրիշ տեղ տարած է. հոգ մ'ընէք, ես գործը կը հասկնամ ու ստակը ձեզի կուտամ ։ Վաղը անգամ մը հանդիպեցէ՛ք հոս ։

Դ. Հետեւեալ օրը սենեակ չես երթար ։

Ե. Հինգերորդ անգամ զինքը տեսնալու պէս կըսես. երէկ սենեակէն դուր գուրս էք ելեր ես մտեր եմ ։ Պարտատէրը կսկսի բարկութեան նշաններ ցոյց տալ. դուն կարեւորութիւն մի տար ։

Զ. Վեցերորդ անգամ երբ կը տեսնես որ կուգայ կոր, աճապարանօք սենեակէն դուրս ելնելով՝ ներեցէ՛ք, ստիպողական գործ մը ունիմ, երթամ, հիմա կուգամ կըսես ։

Է. Եօթներորդ անգամուն ամենայն յարգանքով կընդունիս զինքը և կըսես թէ՛ դրամական տագնապը մեծ է, թէ՛ չպիտի կրնամ ղժբախտաբար ամենը մէկէն վճարել. վերջէն կիմացես որ քանի մը օրէն դայ ու կեսը առնէ ։

Ը. Ութերորդ անգամուն դեռ չեկած նամակով մը կիմացես իրեն որ հիւանդ եմ ։

Թ. Իններորդ անգամուն՝ ներուժն կը խընդրէք ըսելով որ, հիւանդութենէ նոր ելայ ու դեռ գործերուս չկրցի նայիլ ։

Ժ. Տասներորդին՝ պարտատէրը կսկսի պօռալ կանչել ու ստակն ուղել. պատիւ կը պահանջէք իրմէ ։

ԺԱ. Տասնմեկերորդին՝ նորէն կսկսի պօռալ ։

- Ստակս տուր ։
- Չպիտի տամ ըսող կայ ։
- Ես ալ պարտք ունիմ, ձեզի համար բանտը կը մնամ կոր ։
- Տէր ողորմեա, որ բանտն էիլ ։
- Պօլսոյ բանտը ։
- Անոր համար է որ ձեզի չտեսայ որովհետեւ ես իւսկիւտարի բանտն էի ։
- Գործերնիս հիմայ կարգի մտաւ ։
- Էֆէնտիմ, ի՞նչ ընենք, ամենուս ալ գլուխըն է. դուն շաբթուս մէջ անգամ մը հանդիպէ ինձի, բան մը կընենք ։

ԺԲ. Աս ի՞նչ է ա՛յ էֆէնտիմ, ամեն օր կուգաս, թող չես տար որ շունչ առնեմ. հազար անգամ զղջացի քեզի հետ առուտուր ըրած ըլլալուս վրայ ։ Քեզի պարտք ունի իրիկինք... հասկցնա՞նք... ըսելիք մը ունիս... քու ստակը չպիտի ուտենք ա՛յ քեզի քանի մը օրէն եկողը կըսենք կոր... եկուր ըսեն նէ՛ կուգան ։

ԺԳ. Քանի մը օրէն դալուն չպասելով օր մը առաջ նամակ մը կը գրես հետեւեալ կերպիւ.

« Բարեկամ ։

Կը խնդրեմ որ դրաբերիս անպատճառ երեք ոսկի տալու շնորհն ընէք, շատ պէտք ունիմ. բարեկամութեան մէջ իրարու օգնելու ենք ։ Եթէ վրադ չունիս՝ բարեկամէ մը փոխ առ, գալ շաբթու ամենը մէկէն կուտամ ։ »

Քոյդ

* * *

ԺԴ. Զինք տեսնելու պէս ծանրութեամբ մը կըսես, կեցցես, մենք ալ քեզի բարեկամ կը կարծէինք կոր, երեք ոսկի խօսքերնիս չանցնիր կոր եղբւր. ֆուս չունի ։

Պարտատէրդ հոս կիմացունէ թէ՛ արգրնայ պիտի ընէ ։ Հոգդ չըլլայ ։

ԺԵ. Այս անգամ սենեակդ մոռալալի մը կուգայ և քու անունդ տալով կը հարցնէ թէ՛ հոս ես ։ Հիմա դուրս ելաւ, սա փողոցէն գնաց կըսես ։ Մոռալալիդ կսկսի ցոյց տուած փողոցդ վազել ։

ԺԶ. Երկրորդ օրը մոռալալիդ նորէն գալիքը առաջուց դիտնալու համար նոյն օրը արդէն սենեակ չերթալիքդ յայտնի է ։

ԺԷ. Պարտատէրդ կը տեսնաս և կը համոզես որ՝ առնելիք ստակն դատարաններ երթալ գալու ծախսին չբաւեր, թէ՛ արգրնայք ետ առնէ ու գործը բարեկամութեամբ լմնցնէ ։

ԺԸ. Զինք կանչել կուտաս և կ'ըսես թէ՛ քեզի յարմար գործ մը կայ. այս ինչին մոռալալի գնա, շահաւոր գործ մ'է, սա առիթը մի փախցնէր ։ Մարդը շնորհակալութիւն յայտնելով մանաւանդ արգրնայ ըրած ըլլալուն համար հաղաբերելով ներումն խնդրելով՝ կերթայ ։

ԺԹ. Պարտատէրդ կուգայ կըսէ թէ՛ այն գործը երկու ամիս առաջ ուրիշ մը արվեր է. և կը խնդրէ որ ուրիշ գործ մը գտնաս իրեն ։

Ի. Իրեն գործ փնտռելով կրնաս զինքը երկու տարիի չափ խաղցնել ։ Մեր բարեկամն իր պարտատէրէն շատ արագ տարի խաղցուց իրեն քանի մը գործ գտնելով և այսօր իր պարտատէրն շատ յարգանքով կը վարվի հետը ։

Այս պարզ սկզբունքներն հոս դնելով կը յուսանք որ մեր հանճարեղ պարտականները իրենց կողմէ ալ այլ և այլ միջոցներ աւելցնելով կրնան մինչև ցմահ պարտքերնիս չվճարելով պարտատէրը համակրութիւնը, յարգանքն ու պաշտպանութիւնը վայելել ։

Արդէն օրինակները պակաս չեն ։

ԹԻԻԼՊԵՆՏՃԵԱՆ ԱՆՏՈՆ ԱՂԱՅԻՆ ՀԱՐՄԻՔԸ

Անցեալ չորեքշաբթի իրիկուն, կըսեն, Հռոմ մէկական ազգայիններէ թիւլպէնտճեան Անտոն աղան՝ քսան երեք տարեկան մանչ զաւակի մը հայր եղած է հայու պսակով կարգվելով հայ կնիկան մը հետ որուն էրիկը դեռ ողջ և դուրսը կարգված է եղեր, Կը հարցնենք. եթէ այդ ամուսնութիւնն օրինաւոր էր ինչու Հռոմմէական վարդապետը չեն ուղած պսակել և Անտոն աղան ստիպվել է կրօնափոխութեամբ իւր սիրոյն յագուրդ տալ ։

Եթէ այս այս ամուսնութիւնն օրինաւոր էր՝ ինչու աճապարանօք չորեքշաբթի իրիկուն կատարեր են ամուսնութեան արարողութիւնն և կիրակին չեն սպասեր ։

Այս երկու կէտերն սոյն ամուսնութեան օրինաւորութիւնը կասկածելի ընելով կը պարտաւորեն զմեզ ստոյգ աղբիւրներու դիմելով, ճիշդ տեղեկութիւններ ստանալ և այնպէս մեր խորհրդածութիւններն ընել, ինչպէս որ ըրած ենք միշտ կրկնաւանդութեան խնդիրներուն վրայ խօսած ատեննիս ։

Թէպէտ և սոյն ամուսնութիւնն եղած լմնացած բան մ'է, սակայն դարձեալ պէտք է որ անոր օրինաւոր կամ ազօրինաւոր ըլլալն ալ յայտնուի ։

Հ Է Փ Տ Ի Ի Բ Ե Ս

Թող որ սրտիս անձկանացը համեմատ Քանի մը բառ քու աչերէդ հարցընեմ, Զի մի գուցէ քիչ ատենէն յուսահատ Կեանք մի դառնայ իմ կեանքն արդէն ամպաղէմ ։

Զիս կը սիրես

Հէփտիւրէս ։

Թէ գեղադեմ Բեպոս զրկէ իր շողեր Ծաղկանմանի բուրաստանաց մէջ ի վէտ ։ Կամ իր ճանաչք յորժամ խաղան յուսահեր Հողմասարսուռ լեռանց, ծովուն, մարգաց հետ ։

Զիս կը յիշես

Հէփտիւրէս ։

Կենաց խոկուն ժամըն եղող երեկոյն Երբ աստղերովն արշաւէ մութ երկնից վրայ ։ Եւ հանդարտիկ երբ զիշերուն մեղմ դշտոյն ձեմ առնու հոն և ձրգէ շողս բիւրեղայ ։

Զիս մըտածես

Հէփտիւրէս ։

Երբ բարեկամը և քուկիններդ քեզ մօտ են Եւ կը խօսին, ու ծիծաղներ կան և խիղ ։ Երբ վերջապէս կենաց հոսանք քեզ պատեն Եւ յուշը հեռուն կան ի յերեր և ի ցինդ ։

Զիս մոռցած չես

Հէփտիւրէս ։

Թէ պէտք ըլլայ մեզի տունէն բաժնուիլ Քիչ ժամանակ, որպէս զի՝ րեար մեք տեսնեմք ։ Կամ Թէ խօսնակն անդր ի պըրակս ծաղկածիլ Մեզ հրաւիրէ որ իր երգերն բաժնենք ։

Հոն գալ կուզես

Հէփտիւրէս ։

Թէ չէ կ'ըլլան մերմ անհամբոյր դիպուածներ Որ կարող են քեզ արգիլել ինձ գալու ։ Ըսէ, անդեօք սիրտդ ըրան մի նըւէր Ուրիշի մը, կամ բաբախեց սիրարկու ։

Ինձի չ'ըսես

Հէփտիւրէս ։

Կայ հողույդ մէջ արդեօք, տեղ մի դեռ պարապ Զոր կարող չեմ բողբոլիկն լեցնել ։ Միթէ եղան ուրիշ... չյցբ պարակապ Որ բաւեցին կաշկանդել քու սրտիդ Թել ։

Չարտասանես

Հէփտիւրէս ։

Այլ ոչ... երբեք չը տաս ինձի պատասխան Բարի կամ չար, բայց որ անդրան ուշացաւ ։ Կը վստիսամ Թէ բոլոր յոյսերս փուռ ելլան Այլ գիտցիր որ, միշտ և ի խիղ և ի ցաւ ։

Դու իմ միտքս ես

Հէփտիւրէս ։

Յ. ՍԵԹԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԼՐԱԳՐԻ

Լրագրի ընթերցողներէն ոմանք Լրագրին գործածած համառօտագրութիւններէն բան մը չհասկնալով կը խնդրեն մեզմէ որ այս մասին ալ իրենց ծառայութիւն մը ընենք ։

Յօժարակամ կը կատարենք իրենց խնդրըը ։

Ահաւասիկ.	
Արտ.	Արտաբլին
Պշտ.	Պաշտօն
Դսպ.	Դեսպան
Նխը.	Նախարար
Զին.	Զինուորական
Գնձ.	Գանձային
Հիւպ.	Հիւպատոս
Կոս.	Կոստանդնուպօլիս
Բա.	Բարիդ
Խմբ.	Խմբագիր
Խհդ.	Խորհրդարան
Բրտ.	Բրուտ
Կրթ.	Կրթութիւն
Պրտ.	Պարարտ

Ասկէ վերջը գործածվելիք համառօտագրութիւններն ալ կը հրատարակենք ։

ՍՏԱԿ ՎԱՍԿԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ

— Էֆենտի, ի՞նչ պիտի ընենք, մեր վիճակը
նւր պիտի երթայ :
— Ես ինչ գիտնամ ուր պիտի երթայ, վի-
ճակը ձերն է, անոր երթալիք տեղը դուք գի-
տէք :
— Չորս հինգ ամիսէ ի վեր ամենքնիս ալ
առանց մէկ ստակի կը պտրտինք կոր :
— Յաւալի բան :
— Դուք մեղի ըսած էիք թէ՝ աշխատեցէք
և ստակ առնելու մասին հոգ մի ընէք, մենք
ալ աշխատեցանք, բայց ստակ մը չառինք :
— Լալու բան :
— Էֆենտի հագուստ չունիմ որ հաղնիմ :
— Էֆենտի տուն չունիմ որ նստիմ :
— Էֆենտի, չորս օր է որ բերանս բան դրած
չունիմ :
— Ողբալի բան :
— Ստակ կուղենք մենք :
— Ստակ չեմ կրնար տալ. ստակ չկայ :
— Մեր ընտանիքովը մէկտեղ անօթութենէ
պիտի մեռնինք :
— Ակուանիդ սխմեցէք, մի մեռնիք մինչև
որ ձեր գործերը կարգադրվին :
— Ստակ տուէ՛ք մեզի :
— Ձեմ կրնար տալ ձեր ամենուն ալ հա-
շիւներն մաքուր տետրակի մէջ կանոնաւոր
կերպով անցուցած եմ. ամենուդ ալ առնե-
լիքները հոն գրված են. հիմա ձեզի ստակ
տալու ըլլամնէ տետրակները կաւրընդին, հա-
շիւները կը խառնըվին :
— Մեր վիճակը շատ գէշ է, ապրելու մի-
ջոց չունինք :
— Ատանկ խօսքեր մի ընէք, խեղճութեան
չեմ կրնար դիմանալ սիրտս գէշ կըլլայ. կա-
ղաչեմ սա խօսքերը դոցեցէք :
— Ստակ տուէ՛ք մեզի որ . . .
— Ո՛հ . . . աւելի գէշ կըլլամ կոր, սա խօս-
քը դոցեցէք :
— Էֆենտի, մենք գործաւոր մարդիկ ենք,
մենք քեզի պէս անբաւ հարստութիւն չունինք,
մենք մեր ճակատին քրտինքով վաստկած ստակ-
նիս կուղենք, ոտքդ պաղենք, պարապ մի
դարձունք մեզի :
— Հաշիւները կաւրընդին :
— Քսակէդ տուր վերջը մեր հաշուին սեպէ :
— Ան ատեն իմ քսակիս հաշիւները կաւ-
րընդին :
— Այս գետնին տակը անցնելիք հաշիւներն
երբ շիտակ եղած են որ հիմա աւրընդին. ար-
դէն աւրընդ են :
— Դուք անանկ կը կարծէք :
— Աւրընդին նէ՛ հաշուադէտ մը կը բերենք
ուզածիդ պէս շտկել կուտաս :
— Հաշուադէտի ստակ տալու ժամանակ չէ :
— Ճար մը գտիր էֆենտի, անօթութենէ
պիտի մեռնինք :
— Ձեք մեռնիր դուք. թաղման համար ըս-
տակ չունիք ինչպէս կրնաք մեռնիլ :
— Կատակը մէկդի էֆենտի, դոնէ տառը
ոսկի ըլլայ առոր մէջերնիս բաժնենք :
— Տասը ոսկին ուսկից գտնամ ձեզի :
— Դուք կը գտնաք էֆենտի :
— Ձեմ կրնար գտնալ :
— Կաղաչենք :
— Քանի մը օր սպասեցէք :
— Կարողութիւն չունինք սպասելու :
— Ծօ, ինձի նայէ, սըռնեց մէծիտիյէ մը
տուր մէջերնին բաժնեն ու սա քանի մը ամի-
սը անցունեն :
— Էֆենտի, մէկ մէծիտիյէն հինգ հոգիին
ինչ կընէ :
— Ձիտեմ, ես կերթամ կոր . . . աղբար,
սա խաղախը մօտեցուր :
— Էֆենտի . . . մէկ մէծիտիյէով ի՞նչ ընենք :
— Ձեք ուղեր նէ՛ տուէք. աս թշուառա-

կաններուն բարութիւն ընել չգար որ . . .
— Էֆենտի . . .
— Ուժով քաշէ որ հեռանանք սըկէ,
— Էֆենտի . . .
— Գետնին տակը անցնիք :
— Էֆենտի :
— Բերաննիդ չորնայ . . . քաշէ ծօ
— Մենք ասով ի՞նչ առնենք ուտենք :
— Բաշխուճներս կերէք . . . քաշէ աղբար
քաշէ, ատոնց մի նայիր դուն, ատոնք աներես
բաներ են :

Փ Ո Ւ Ա Ռ Ո Ւ Ի Ի Ե

— Կարապետ աղա, առջի օրը խանութդ դոց էր :
— Հրամանք էք դոց էր :
— Բայց կարծեմ որ դուք միայն կիրակի եւ մէյ
մ'ալ տօնախմբութեան օրերը կը դոցէք :
— Այո, անանկ է :
— Առջի օրը տօնախմբութիւն մը չկար :
— Ինչպէս չկար, զըքանչս մեռաւ այն օրը :

— Հայերէն բառարան մը կուտանք ինձի :
— Հրամանեցէք, պարոն :
— Այս բառարանը ցանկ չունի ետեւը :
— Բառարանը ցանկ կուտենայ :
— Հապա ուզած բառս ինչպէս գտնամ մէջը :

— Երէկ գիշեր ռը էր :
— Մարտիրոս աղային տունը դաջի կերակուրի :
— Ատիկայ չանանկացած ամեն գիշեր տասը տե-
սակ կերակուր բերել կուտար սեղանը, ան ատեն-
ները անոր տունը կերակուր ուտելու էր :
— Հիմայ երթաս տեսնաս, աւելի աղէկ է. սնան-
կութիւնը աղէկ է եկեր մարդուն :

Առջի օրը մարդուն մէկը ապահովութեան ընկե-
րութեան կը ներկայանայ :
— Ի՞նչ կուզէք պարոն :
— Ինքզինքս ախրարս ընել տամ պիտի :
— Թրամվէյի անցած փողոցներէն քաղելով կանց-
նիք չէ նէ կառուով :
— Քաղելով :
— Խենթ չենք որ ձեզի ախրարս ընենք :

Մամլոյ աղատութիւնը անկարելի է, որովհետեւ
ուր որ մամուլ կայ հարկաւ հոն ճնշում կայ :

Երէկ աղուոր հագված կնիկ մը Ղալաթիայէն
անցած միջոցին ոտքը կը սահի կիցնայ :
Հոն գտնըվողներն անմիջապէս վերցնելու կեր-
թան եւ ցաւակցութեամբ կըտեն :
— Տիկին շատ գէշ ինկաք, չըլլայ որ մէկ կողմեր-
նիդ ցաւոցուցած ըլլաք :
— Հոգ մ'ընէք, պատասխանեց կինը, չորս կողմս
բամբակ թխմեր եմ :

— Ի՞նչ ըրիր, Տէր Հայր, խոստովանցուցիր ու
հաղորդեցիր ամուսինս :
— Այո, խեղճ ամուսինդ, կարծեմ մէկ ժամէն
առ Աստուած պիտի յիշես : Ինքզինքդ հանդարտ
բռնէ, Աստուծոյ կամքը պիտի կատարվի :
— Ի՞նչ ընեմ, ինքզինքս քեզի կը յանձնեմ եւ կը-
խնդրեմ որ ուրիշ մը գտնաս ինձի :

Օր մը Թագաւորն մը դերձակն սլալատ դալով
սկսաւ թագաւորին խրատներ տալ քաղաքականու-
թեան մէջ բռնելիք ընթացքին մասին : Թագաւորն
դերձակին խօսքերը մտիկ ընելէն ետքը պալատա-
կաններէն մին կանչելով ըսաւ :
— Արտաքին գործոց պաշտօնեան կանչեցէք որ
գայ ինձի բալթօ մը եւ բանբարօն մը կտրէ :

Ազաւ մարդուն մէկը ծանր հիւանդ կը պառկի
ԲԺՂԻԿ կուգայ եւ կըսէ :

— Նոր ելած դեղ մը կայ, անգամ մ'ալ անկից
տանք, յուսամ որ աղէկնայ :
— Նոր ելած ըսիք, կը հարցնէ ազաւը :
— Այո :
— Թող մնայ, նոր ելած դեղը սուղ է, ատոր ով
այնչափ ստակ պիտի տայ, կըսէ ու կը մեռնի :

Թագաւորին մէկը օր մը իշխաններէն մէկուն
տունը երթալով կը տեսնէ որ տունը խիստ մեծ եւ
խոհանոցը խիստ պղտիկ է : Երբ ասոր պատճառը կը-
հարցունէ, իշխանը կը պատասխանէ. տունին մեծ-
նալուն պատճառը խոհանոցին պղտիկ ըլլալն է :

Իր կնկանը վրայ քիչ վստահութիւն ունեցող մար-
դուն մէկը քանիմը ամիս դուրս երթալու ստիպված
ըլլալով, իր բացակայութեան միջոցին կնիկն ուրի-
շի հետ սիրահարութիւն չընելուն համար աղուոր
միջոց մը գտեր է :

Շաբաթ մը առաջ սրճարաններու մէջ կամ փողոցը
բաշխեամ մը հանդիպելուն պէս կըսէր :
— Չկա՛նք կնկանս գլխուն եկածը :
— Ի՞նչ եղաւ :
— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, կատաղած չուն մը առջի օրը
կնկանս սրունքէն կը խածնէ. թէպէտ եւ հիմակու-
հիմայ կատաղութեան նշան մը չկայ վրան, սակայն
ամեն ժամ դողի մէջ ենք որ վրան կատաղութիւն
չէայ :

ՏԵՄՈՂԻՆ ՄԵԾ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ

Շրջագդեստը քովէն վեր առնելով ծունկերը
չցցունող կին մը :

Շիրքէթի Խայրիյէյի շոգենաւներուն մէջ
մէծիտիէն քսանըվեց զուրուշէն աւելի առնող
շոգենաւ մը :

Թրամվէյի ձիերուն ոտքը պայտ :
Խաչատուր կաթողիկոսին վրայ անմեղու-
թիւն :

Ամառկանէն աւելի վրան ստակ չանցուցած
դանձապետ մը :

Խառգիւղի շոգենաւներուն քամարաններուն
մէջ մաքրութիւն :

Երբ մուտքին հաւասարակշռող տպարանա-
տետ մը :

Գրատան մէջ առտուրնէ մինչև իրիկուն չըը-
նացող դրամաճառ մը :

Առանց գողութեան անցած գիշեր մը :

Առանց փրանսերէն բառերու հրատարակ-
ված Լրագիր մը :

Կրօնական ժողովոյ համար պատրաստված
ընտրելեաց ցուցակին մէջ արդարութիւն :

Գոնէ օր մը աղգային սնտուկին գոհացու-
ցիչ վիճակը :

Թօփհանէյի առջև երկաթ նետած Յունաս-
տանի պատերազմական նաւուն մեծութեամբ
Թէֆնէ մը :

Արդի վաճառականութեան մէջ շէնք շնորհք :
Ձաւեշտական լրագրաց մէջ խնդալու յօդ-
ուած մը :

Առանց ճօնայի խօսող կառավարութիւն մը :
Նօնայով նուազածող ինձի աղկի խումբ մը :

Ձեքքէղներէ ու պաշը պողուքներէ չհարըս-
տահարված Բումբէլի դաւառ մը :

Առանց մուրացականի փողոց մը :

ՔԱՆԻ ՄԸ ԽՆԴՐՈՑ ԼՈՒԾՈՒՄԸ

— Թընէլը ինչու համար չինվեցաւ :
— Պօլսոյ Ժողովուրդը գերեզմանի վարժե-
ցընելու համար :

— Բէրայի վաճառականներուն իրենց մա-

դազաներուն մէջ կնիկներու ձեռքով առու-
տուր ընելն ինչի կընմանի :

— Զինորաներուն ձուկներուն կեր նետելուն
կը նմանի :

— 13 թիւ շոգեհանն ինչ օգուտ ունի :
— Համբերութեան գործնական դաս կու-
տայ իւսկիւտարցիներուն :

— Կնիկներն պարապ ըլլան նէ՝ ինչ կընեն :
— Հայելիին առջև կանցնին , անով կըբոս-
նուն :

— Արտօնութեամբ գողութիւն ընողներն
որոնք են :
— Հարուստները :
— Ինչպէս կը դողնան :
— Վիսմով , թռեճայով :

— Ազգ. վարժարաններու մէջ ինչ դաս կու-
տան :
— Ժամավաճառութիւն :
— Անանկ է նէ՝ տղաս ժամավաճառութիւնը
աղէկ սովորի նէ՝ ժամագործի մը քով կը դնեմ :

— Սիրահարներն ինչո՞ւ համար մազերնին
կտրելով իրարու կուտան :
— Որովհետեւ սիրահարութիւնն ալ տեսակ
մը թիւփռու ըլլալով գլուխը պաղ բռնել պէտք է :

— Կնիկներէն ինչո՞ւ երեսփոխան չընտրվիր :
— Որովհետեւ խնդրոց կարգը միշտ մօտան
կըլլայ :

— Անգղիան ինչո՞ւ համար Ռուսիայի մօտան
չընդունեց :
— Անոր համար որ Ռուսիայի մոզիգան
Անգղիոյ ականջին պաղ կուգայ :

— Կնիկները երբ չկրնան էրիկին բանի մը
մէջ համոզել ինչ կընեն :
— Կոկսին լալ. փաստերին օգուտ չընելուն
պէս , արցունքով ի գութ կը շարժեն :

— Հարուստներէն իմանք ինչո՞ւ հայերէն
լրագիր չեն կարդար :
— Հարուստ չեղող մարդոց խօսքերուն կա-
րևորութիւն չտալու համար :

— Խորոյններուն առուտուրը երբ դադ-
րեցաւ :
— Երբ որ օմնիպիաները վեցրան :

— Երկաթեայ կամուրջէն երբ պիտի անց-
նինք :
— Երբ որ զրահաւորները անկից անցնելէ
դադրին :

— Ո՞ր պտուղներն են անոնք որ մեծ դըժ-
ուարութեամբ կը ժողուրվին :
— Կեռան , ելակն ու համբոյրը :

— Պօլոյ մէջ ամենէն մեծ ընթերցարանն
որն է , որուն մէջ ամէն մարդ մինչև իրիկուն
նստի լրագիր կարդայ :
— Գայեմ օսանիներու մէջ չէտնվող քնա-
ծիպներուն հարցումը :

— Առուտուրները երբ պիտի բացվին ,
— Երբ որ տէրութեանց առուտուրները
դոյզվին :

— Ի՞նչ է Մկրտութիւնը :
— Աշխարհիս թատրոնը մտնելու համար
վճարված տուրք :

ՏԵՐ—ԽՄԲԱԳԻՐ. — Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
4. Պ Օ Լ Ի Ս
Զագնագիրար փողոց. Յակոբեան խան, Թիւ 12

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ԴԵՂԱՐԱՆ

ՏԻԳՐԱՆ ԱՂԱՀՎԵՐՏԵԱՆ

Իւր արհեստին մէջ փորձառական հմտութենէն զատ դեղագործա-
կան տարրերով վկայագրեալ դեղագործ Տիգրան Էֆէնտի Ալլահմէրտ-
եան , պատիւ ունի ծանուցանել որ Պատեն Գաբուի կողմը Շէյխ-Իւլ-
Իսլամ խանի կից իր դեղարանը պատրաստ է Տաճկերէն Ֆրանսե-
րէն ու ամեն լեզուաւ դեղագործներ ընդունելու ու յաճախորդներն թէ
դեղորէից ու թէ գնոյն կողմանէ գո՞ծ ընել :

Յիշեալ դեղարանը կը գտնուի ամեն օր ժամը 4էն մինչև 10 մայ-
րաքաղաքի երեւելի բիշկները , ինչպէս նաև ամեն երեքշաբթի և
ուրբաթ օրերը 5էն մինչև 8 կարօտելոց ճրի նայելու համար յատուկ
բիշկներ. բաց ի ասոնցմէ ամեն տասնեկէնց օրը անգամ մը , երկու-
շաբթի օրերը , աչքի և ականջի հիւանդութեանց բիշկ մը ներկայ
պիտի գտնվի կարօտելոց ճրի նայելու համար :

Գ Ր Ա Տ Ո Ւ Ն

Ս. Ղ. ԵՒ ԵԱԶՄԱՃԵԱՆ

ՆՈՐ ԲՍՅՈՒՄԾ

ԵՒՆԻ ՏԱՄԻ փողոց քիւ 8

Սոյն Գրատունը կը գտնուի Գաղիերէն ամեն տեսակ դասագիրք-
ներ , երևելի հեղինակներու գործերը , գիտական , արհեստական
գրքեր , վէպեր , պատմութիւններ , ևայլն , ևայլն :

Կը գտնուի նաև՝ Մայրաքաղաքի բոլոր վարժարաններուն մէջ
գործածուած Հայերէն դասագիրքները , Հայերէն հին և նոր հրատա-
րակութիւններ ևայլն :

Ասոնցմէ զատ Իզմիրի Տէտէեան տպարանի հրատարակած և
հրատարակելի բոլոր գրքերը մասնատրապէս հոն պիտի գտնուին
յառաջիկայ երեքշաբթի՝ յունվար 20էն սկսելով : Ուստի կը խնդրուի
Ս եծ . գրավաճառներէն որ Տէտէեան տպարանի հրատարակութիւն-
ներէն ստանալու համար հաճին հոն դիմել :

Քիչ օրէն հոն պիտի ծախուին նաև Տաճկերէն ամեն տեսակ դա-
սագիրք , վերջերս հրատարակուած պատմական , վիպական , բարո-
յական , ուսումնական ևայլն գործեր :

Այս առթիւ յատկապէս կը ծանուցուի թէ յառաջիկայ ֆետրվար
1էն սկսեալ Տէտէեան տպարանի հրատարակութիւնները ֆրանքի
պիտի վերածուին և այնպէս պիտի ծախուին վերոյիշեալ օրէն
սկսելով :

Մեծ . հեղինակները կամ հրատարակիչները որոնք իրենց հրատա-
րակութիւններէն ուզեն նոյն Գրատունը թողուլ՝ ամեն մասամբ գո՞ծ
կրնան ըլլալ :

Իզմիրի Տէտէեան տպարանը թէ Հայերէն թէ Գաղիերէն կամ Հա-
յերէն և Գաղիերէն միանգամայն գործ մը տպել տալ ուզողը պէտք
է սոյն Գրատունը դիմել :

Թէ ըստիւր հեղինակութիւններ , թէ Եւրոպայի երևելի հեղինակե-
րուն նշանաւոր գործերուն . Թարգմանութիւններէն Տէտէեան տպա-
րանի տալ ուզողը սոյն Գրատունը դիմելու է :

Ասոնցմէ զատ , Իզմիրի Արևելեան Նիւմայի և Արմաշի Յոյս հոն
դիմելու բաժանորդ գրուելու ուզող անձինք հոն դիմելու են :

Կ . Պօլիս 17 Յունվար 1876

Յ. ԳԱԼՅԱՅԵԱՆ ԵՒ Մ. ՄԱՆԱՍԵԱՆ

5—6 տարիներէ ի վեր լուսանկարութեան
արհեստով զբաղած ըլլալով , պատիւ ունին
ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան որ
այս անգամ իրենց գործարանը հաստատած
են Մահմուտ բաշա ճատտէսի թիւ 197, ուր
դիմել բարեհաճող անձինք ամեն կերպով գո՞ծ
ընելու պատրաստ են թէ՛ պատկերներու եւ
թէ՛ գնոյ մասին :

ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԳՕԼԶԱՅԻ ԸՆՏԻՐ ԻՒՂ
ԿԱՆԹԵՂԻ ՀԱՄԱՐ
ԴԻՆ Տ ԳՈՐԴՈՒՄԾ ՕՅԱՆ

Կը ծախվի Պարոն ԷՏՄԸՆՏ ԳՐՈՒԱՆԱՅԻ Ղա-
լաթա Եիւքսէք Գալտըրմ թիւ 95 Անգղիական մթե-
րանոցը , որ միակ կեդրոնատեղի է սոյն ընտրի իւ-
ղին :

ԲԷԹՐՈՒԼԻ ԸՆՏԻՐ ԿԱԶ

Կը ծախվի Պարոն ԷՏՄԸՆՏ ԳՐՈՒԱՆԱՅԻ Ղա-
լաթա Եիւքսէք Գալտըրմ թիւ 95 Անգղիական մթե-
րանոցը , որ միակ կեդրոնատեղի է սոյն ընտրի կա-
ղին :

Ինչպէս ասկէ առաջ մէկ քանի անգամ գիւղիս Ս.
Վառվառեան Վարժարանին վրայօք Ազգային Թեր-
թերով ծանուցած եմք , նոյնպէս այժմ կաղարա-
րեմք գիւղացւոց որ պատրաստ եմք յիշեալ վար-
ժարանը աշակերտուելի ընդունելու ամիսը 1 մէճ . Թո-
շակաւ գո՞ծ ընելով ըստ ամենայնի աշակերտուելեաց
ծնողքներն : Նաեւ կրնանք ընդունել տղայք մինչեւ
8 տարեկան (ընտելարանի մէջ) 1 1/2 մէճ . Թոշակաւ :
Հիմնարկու եւ Տեղեկ Վարժարանին
Տ . ՎՐԹԱՆԵՍ ԲԷՅՏ . ՊԱԼԵԱՆ
Օրթագիւղ .

ԲԱՆԱԼԻ
ԱՆԳՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ՎԱՍՆ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱՅ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱԼ Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԷ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ
1876

Անգղիերէն լեզուն ուսանելու փափաքող
աշակերտք այսպիսի դասագրքի մը պէտք ու-
նէին . և այս պէտքն զգալի եղած էր մանա-
ւանդ Հայ վարժարանաց համար . քանզի ասկէ
առաջիններն աւելի զարգացելոց քան թէ նոր
ուսանողաց կրնային օգուտ ընել՝ քանի որ նոր
սկսող կամ փոքր ինչ առաջացողներն այսպիս-
ւոյն խիտ կարօտ էին : Այս պակասն ալ ահա
այս գրքով կը լեցուի : Տարակոյս չկայ որ Հայ
մանկտունն զարգացման կարևոր միտնգամայն
գիւրդուսոյց դասագրքի մըն է այս , որմէ մեծ օ-
գուտ պիտի բխուի .
Կը ծախուի ի Գրատան Փարիզու , Ակորեան
խան թիւ 13 — Գին 2 ֆրանք 50 սանթիմ :

ՄԻՆԱՍ ԶԵՐԱԶ
ԳՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ
ՏԱԼԵՐ , ՃԱՌԵՐ , ԱՌԱԾՆԵՐ , ՆԱՄԱԿՆԵՐ ,
ԳՐԱԴԱՏՈՒՄՆԵՐ , ԱՐԳՈՍԻ ԽՈՂԵՐԸ
ԵՐԵՐԱՐԳ ՏԻՊ .
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Մեծ . Մինաս Էֆէնտի Զերազեանի աշխա-
տարութեամբն ի լոյս ընծայեալ սոյն գրքոյ-
կը որ իր պարունակութիւններով մեծ պա-
տիւ կը բերէ իր հեղինակին , արդէն ամեն բա-
նասէրներէ կարգացուելու արժան դատված
ըլլալով մեր կողմէ ո և է գիտողութիւն ընել
աւելորդ կը համարենք :
Կը ծախուի Սրապեան Պաղտասար աղայի
խանութը և Եազմաճեան զբաղուելու : Գինն է
15 զուրուշ :

ՊԱՆԴՈՒԽՏ ՎԱՆՑԻՆ
ՆԱՄԱԿՆԵՐ , ԵՐԳԵՐ , ԱՌԱԾՆԵՐ
ԱՇԽԱՏԱՍԻՐԵԱՅ
ԱՐԻՍՏԱԿԵՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍԵԱՆՅ

Հեղինակին ընտրած բարձր նիւթը , ճար-
տար նկարագրութիւնը և ճիւղն ոճը սոյն գիրքն
առաջին կընէ իւր տեսակին մէջ , որ թէ պան-
դուխտ ազգայնոց և թէ իմաստասիրաց խորին
ուշադրութեան արժանի է :